

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 672

van **TINE VAN DER VLOET**

datum: 13 juli 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) - Oprichting Vlaamse Toeleidingscommissie (VTC)

Op 17 juli 2020 wordt bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) afscheid genomen van de provinciale evaluatiecommissie (PEC) en de regionale prioriteitencommissie (RPC). Beide beslissingscommissies worden geïntegreerd in de Vlaamse Toeleidingscommissie (VTC). Die commissie zal voortaan in één beweging oordelen over de erkenning van de handicap bij de aanvraag van een persoonsvolgend budget of hulpmiddelen en aanpassingen, alsook over de toekenning van een prioriteitengroep bij de aanvraag van een persoonsvolgend budget. Bovendien zal de VTC nu ook meer prioriteringscriteria hanteren. In plaats van drie criteria zal de VTC er nu twaalf hanteren.

Op die manier wil het VAPH de procedure vereenvoudigen, zodat sneller beslist kan worden over aanvragen en verkleint men ook het risico op een niet-uniforme beoordeling van dossiers.

1. Wie zetelt in de Vlaamse Toeleidingscommissie? Wat is hun professionele achtergrond?
2. Het aantal prioriteringscriteria is verruimd van drie naar twaalf criteria.
Kan de minister weergeven om welke criteria het gaat?
3. Wat is het verwachte effect van deze vereenvoudiging op de doorlooptijd van een dossier?
4. Wordt dit systeem naar verloop van tijd geëvalueerd? Zo ja, wanneer?
5. Houdt het samenvoegen van deze twee commissies een besparing in? Zo ja, om hoeveel euro gaat dit?

ANTWOORD

op vraag nr. 672 van 13 juli 2020

van **TINE VAN DER VLOET**

1. De Vlaamse toeleidingscommissie (VTC) vergadert rechtsgeldig in aanwezigheid van drie stemgerechtigde leden, een niet-stemgerechtigde voorzitter en een niet-stemgerechtigde notulist.

Er zijn minimaal drie, maar idealiter vijf stemgerechtigde leden aanwezig op de vergadering. Dit kunnen zowel externe (professioneel deskundigen of ervaringsdeskundigen) als interne (VAPH-medewerkers) leden zijn. Er wordt gestreefd naar een evenwichtige vertegenwoordiging van alle hoedanigheden. Bij elke vergadering is verplicht minstens één extern lid aanwezig (bij voorkeur een ervaringsdeskundige). Rekening houdend met het takenpakket van de VTC wordt bovendien geopteerd om bepaalde diplomavooraarden te verbinden aan het lidmaatschap van de aanwezige leden. Bij elke vergadering moeten daarom volgende disciplines vertegenwoordigd zijn:

(1) minstens één doctor in de genees-, heel- en verloskunde of master in de geneeskunde voor dossiers waarin de erkenning van de handicap wordt beoordeeld, (2) minstens één lid met een sociaal diploma (master/bachelor in de gedrags-, sociale, psychosociale of paramedische wetenschappen).

Alle benoemde leden dienen te beschikken over volgende ervaring en vaardigheden: voldoende ervaring in of affiniteit met de welzijnssector in het algemeen en de gehandicaptensector in het bijzonder, beschikken over een ruim empathisch vermogen ten aanzien van verschillende doelgroepen, leeftijdscategorieën en sociale situaties, in de mogelijkheid zijn om vanuit een brede maatschappelijke kijk objectief te reflecteren over de aanvragen die beoordeeld worden en bereid zijn om gemotiveerde keuzes te maken binnen het voorziene regelgevende kader. De stemgerechtigde leden mogen niet zetelen (als lid of als voorzitter) in de heroverwegingscommissie, zodat het dossier niet opnieuw door eenzelfde persoon beoordeeld kan worden.

Daarnaast dient ook een niet-stemgerechtigde voorzitter (professioneel deskundige of ervaringsdeskundige) aanwezig te zijn die de vergadering leidt en die verantwoordelijk is voor het bewaken van consistentie doorheen de beoordeling van alle dossiers. De taak van voorzitter kan eveneens wisselend opgenomen worden, onder de vorm van een beurtrol. Voor de voorzitter gelden dezelfde voorwaarden qua ervaring, vaardigheden en onverenigbaarheden als voor de stemgerechtigde leden.

Ten slotte is er telkens ook een niet-stemgerechtigde notulist (VAPH-medewerker) aanwezig die ervoor zorgt dat de discussie en motivering van de commissie duidelijk wordt opgenomen in de notulen van de vergadering.

2. Samen met de opstart van de VTC wordt ook gekozen voor de invoering van een vereenvoudigd prioriteringssysteem. Het aantal te scoren criteria wordt in het nieuwe systeem gereduceerd van twaalf criteria naar drie criteria. Binnen deze nieuwe criteria wordt getracht om een holistische beoordeling te hanteren, waarbij het aantal te scoren elementen beperkt wordt tot drie essentiële criteria die de dringendheid van een situatie bepalen. Binnen het nieuwe prioriteringssysteem wordt een score toegekend aan volgende drie criteria:

1. *het aanwezige netwerk*: In welke mate heeft het uitblijven van een terbeschikkingstelling van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning een impact op het netwerk?
2. *de persoon met een handicap*: In welke mate heeft het uitblijven van een terbeschikkingstelling van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning een impact op het functioneren van de persoon met een handicap?
3. *de ondersteuningskloof*: In welke mate is er een kloof tussen de ondersteuning die de persoon nodig heeft en de ondersteuning die de persoon krijgt?

Bij elk criterium wordt een score van 1 (meest acute score) tot 6 (minst acute score) toegekend. De optelsom van deze scores leidt tot een prioriteitengroep 1, 2 of 3.

3. De integratie van de provinciale evaluatiecommissie (PEC) en de regionale prioriteitencommissie (RPC) tot een Vlaamse toeleidingscommissie biedt voor aanvragers die nog niet erkend zijn als persoon met een handicap het voordeel dat hun dossier slechts door één commissie besproken wordt. Voor deze aanvragers wordt een reductie van de doorlooptijd van één maand verwacht.
4. De VTC wordt in de zomer van 2020 in eerste instantie opgestart als een proefproject, dat versneld wordt ingevoerd naar aanleiding van de coronacrisis. In de nasleep van deze crisis wil het VAPH preventief inzetten op het ontstaan van mogelijke achterstanden bij de commissies door op een flexibele en efficiënte manier te vergaderen. Hierdoor wil het VAPH voorkomen dat de klant te lang moet wachten op zijn beslissing. Deze versnelde invoer impliceert dat de VTC gefaseerd ingevoerd zal worden, waarbij in een eerste fase een integratie van PEC en RPC op provinciaal niveau zal plaatsvinden. De onmiddellijke omschakeling naar een interprovinciaal samengestelde commissie die dossiers op Vlaams niveau zou verwerken, is immers te ingrijpend om in één beweging op korte termijn te realiseren. De gefaseerde invoer leidt ertoe dat de nodige omkadering stelselmatig uitgebouwd kan worden en commissieleden stapsgewijs kunnen wennen aan de nieuwe werkwijze. De eerste, provinciale fase van het proefproject zal in 2021 grondig geëvalueerd worden. Indien deze fase positief wordt onthaald, kan de werkwijze - mits de nodige aanpassingen - verder gezet worden en kan er op termijn toegewerkt worden naar een tweede, interprovinciale fase.
5. Er wordt verwacht dat het samenvoegen van beide commissies, met alle aanpassingen in de werkwijze een reductie van de beheerskosten (vb. digitaal vergaderen, aangepaste samenstelling ...) teweeg brengt tov de oude manier van werken. We schatten in dat dit € 50.000 kan bedragen.